Otázky tvorené pomocou seme

Tu môže byť odkaz na vašu stránku...

Odkazy:

Odkaz na vašu stránku

Odkaz aj na vašu stránku

Odkaz ešte na vašu stránku

Slovníček

olin – nežne milovať (o osobe)
seme – čo, ktorý (tvoria opytovacie slová)
sin – nový, ďalší, viac
supa – všetky druhy nábytku
suwi – sladký, milý, rozkošný; sladkosť, cukrovinka, sušienka, koláčik

Otázky tvorené pomocou seme

V poriadku. V lekcii sedem sme hovorili o tom ako klásť otázky, na ktoré možno odpovedať áno alebo nie. Avšak neprebrali sme otázky, ktoré si vyžadujú odpovede idúce viac do hĺbky. Napríklad, ak sa vás niekto opýta, "Čo ťa zasiahlo?" nemôžete odpovedať jednoducho áno alebo nie; to proste nedáva zmysel, pretože musíte povedať názov veci, ktorá vás zasiahla. Nuž, na kladenie otázok tohto typu máme v Toki Pona slovko seme.

seme li utala e sina? -- Čo ťa napadlo?

Chápete ako to funguje? Tu sú ďalšie príklady využívajúce seme:

seme li moku e kili mi? -- Čo (konzumu)je moje ovocie?
seme li lon poka mi? -- Čo je vedľa mňa?
seme li lon tomo mi? -- Čo je v mojom dome?
seme li pona tawa sina? -- Čo je pre teba dobré? (=Čo je ti/k tebe dobré.)

Čo máš rád?

Okej, táto nasledujúca časť sa vám asi bude spočiatku zdať dosť mätúca, a tak vás do toho zľahka uvediem tak, že využijem veci, ktoré ste sa už naučili. Skúmajte pár chvíľ túto vetu:

sina lukin e pipi. -- Pozeráš sa na chrobáka.

Teraz z tej vety urobíme otázku. Namiesto, aby ste povedali "Pozeráš sa na chrobáka," sa opýtame "Na čo pozeráte? (=Čo pozorujete?)":

sina lukin e pipi. -- Pozeráš sa na chrobáka. ---->
sina lukin e seme? -- Pozeráš na čo? (=Pozoruješ čo?)

Vidíte, zvádza vás to pomiešať slovosled, čo robíte, ak takúto otázku kladiete v slovenčine. (Prílušné "čo" preskočí na začiatok vety: "Čo pozorujete?" Ak by ste sa to pokúšali preložiť priamo, znelo by to takto nejako: "e seme lukin sina?" a to je proste šialené.). S pipi aj seme sa tu zaobchádza ako s obyčajnými podstatnými menami a slovosled vety sa nemení aj keď ide o otázku. Tu je niekoľko ďalších príkladov:

sina pakala e seme? -- Čomu si ublížil?
sina lon seme? -- Kde si? (doslova: Ty v čom?)
ona li jo e seme? -- Čo má?

seme možno taktiež použiť ako adjektívum. Slovosled vety sa však stále bez ohľadu na to nemení:

jan seme li moku? -- Kto konzumu(je)?
jan seme doslova znamená osoba ktorá a má rovnaký význam ako slovo kto v slovenčine.
jan seme li tawa poka sina? -- Kto išiel s tebou?

sina lukin e jan seme? -- Koho si videl?
sina toki tawa jan seme? -- S kým sa rozprávaš? (=Ku komu hovoríš?)
ma seme li pona tawa sina? -- Ktorá krajiny sú pre teba dobré? Ktoré krajiny sa ti páčia?
sina kama tan ma seme? -- Z ktorej krajiny pochádzate? (dos.: Pochádzate z krajiny ktorej?)

Jediný dôvod prečo sa táto koncepcia môže zdať ťažká je to, že vás to zvádza meniť slovosled, pretože mnoho jazykov (vrátane slovenčiny, v obmedzenej miere) to robí. Šikovný trik, ktorým si môžete overiť preklad je predstaviť si otázku ako obyčajný oznamovací výrok a potom nahradiť slovko seme slovkom ni. Ak po tejto operácii veta nedáva zmysel, pravdepodobne je váš preklad nesprávny.

seme sa taktiež používa ako ekvivalent slovenského slova prečo. Taktiež nezabudnite, že tan môže mať význam "kvôli":
sina kama tan seme? -- Prišiel si kvôli čomu? Prečo si prišiel?
Myslím, že je dosť ľahké to pochopiť, a preto vec nebudem naťahovať množstvom príkladov.

Rôzne

Nuž, viac ako polovicu tohto kurzu Toki Pona máte z sebou. Gratulujeme, že ste sa dostali až sem! S výnimkou jedného či dvoch pojmov, ktoré nám zostáva prebrať už poznáte všetky podstatné zložky Toki Pona. Väčšina ďalších lekcií budú len zhrnutie a prebratie rôznych menej významných zostávajúcich tém.

Avšak, zostáva prebrať niekoľko menej významných detailov jazyka, ktoré sú príliš ľahké na to, aby sa preberali v samostatných lekciách. Niektoré ďalšie lekcie (avšak nie všetky) odteraz preto budú obsahovať takúto časť Rôzne. V časti "rôzne" sa jednoducho oboznámite s niekoľkými slovami zo slovníka a ukážeme vám ako ich používať. V dnešnej časti "rôzne" si teda preberieme slová supa, suwi, sin, a olin.

supa

Ak si toto slovo vyhľadáte v slovníku, dozviete sa, že znamená akýkoľvek druh horizontálneho povrchu. Zatiaľ čo sa stále dá použiť v tomto význame, v praxi sa v podstate zaužívalo buď vo význame stôl, stolička alebo pohovka. My Tokipoňáci taktiež používame spojenie supa lape ("spací povrch") vo význame "postel".

suwi

Na tomto slove nie je nič obzvlášť ťažké. Ako adjektívum sa používa vo význame sladký alebo mil(učk)ý. Majte len na pamäti, že pod slovom "milý" nemám na mysli sexy, atraktívny ani nič podobné. Vo forme podstatného mena znamená suwi sladkosť/cukrík alebo nejaký iný druh sladkého jedla. Tu je niekoľko príkladov:
jan lili sina li suwi. -- Tvoje dieťa je milé.
telo kili ni li suwi. -- Tento ovocný nápoj je sladký.
mi wile e suwi! -- Chcem sušienku!

sin

Toto slovo je takmer vždy adjektívum a znamená proste ďalší alebo viac. Tu sú dva príklady:
jan sin li kama. -- Prichádzajú ďalší ľudia. ALEBO Prichádza ďalšia osoba.

mi wile e suwi sin! -- Chcem ďalší keksík! ALEBO Chcem viacej keksíkov!

olin

Toto slovo sa používa vo význame milovať. Avšak, odkazuje len na citovú lásku, ako je napríklad láska k ľuďom. Napríklad, môžete olin svoju priateľku alebo rodičov, avšak nemôžete olin baseball. Nemôžete olin veci alebo predmety; ak chcete vyjadriť, že máte niečo radi a nemôžete použiť olin, najlepšie sa to vyjadrí takto:

ni li pona tawa mi. -- "To (je) dobré pre mňa." Mám to rád.

Cvičenia

Pokúste sa preložiť tieto vety zo slovenčiny do Toki Pona.

Čo chceš robiť? Overte si svoj preklad:

Kto ťa miluje? Overte si svoj preklad:

Je to sladké? Overte si svoj preklad:

Idem do postele. Overte si svoj preklad:

Prídu ďalší ľudia/Príde viac ľudí? Overte si svoj preklad:

Daj mi lízatko! Overte si svoj preklad:

Kto je tam? Overte si svoj preklad:

Ktorý hmyz ti ublížil/Aký hmyz ťa pokúsal? Overte si svoj preklad:

S kým si išiel? Overte si svoj preklad:

Rád je. Overte si svoj preklad:

Rozmýšľajte dôkladne! Táto vetička je ošemetná.

A teraz sa pokúste preložiť tieto vety z Toki Pona do slovenčiny:

jan Ken o, mi olin e sina. Overte si svoj preklad:

ni li jan seme? Overte si svoj preklad:

sina lon seme? Overte si svoj preklad:

mi lon tan seme? Overte si svoj preklad:

jan seme li meli sina? Overte si svoj preklad:

sina tawa ma tomo tan seme? Overte si svoj preklad:

sina wile tawa ma seme? Overte si svoj preklad:

Všetky lekcie

Portál o preklade nielen pre prekladateľov * © 2013 tokipona$_{FL}$: Všetky práva vyhradené! * Template design by Arcsin